POKROK ZÁPADU.

Vychází každý čtvrtek.

Redaktor a vydavatel: Jan Rozsický.

Předplatné

[illegible]

OZNÁMENÍ.

[illegible]

"Pokrok Západu",
Omaha, Neb.

[illegible]

[illegible]

Omaha, Neb. 23. března 1882.

Prof. Ladimír Klácel mrtev!

Tuto truchlivou, ač ne zcela neočekávanou zvěst, přinesl nám telegraf minulý pátek. Pan F. Záleský z Belle Plaine ohlásil nám:

"Prof. Klácel zemřel v deset hodin ráno. Pohřeb bude v úterý odpoledne."

Telegramu následovala zpráva písemná od p. J. Mráz:

Belle Plaine Ia. 17. března 1882.

Ctěný pane redaktore!

Profesor Ladimír Klácel mrtev!

Zemřel dnes v 10 hodin dopoledne. Skonal lehce; již od 3ho února postonával více méně, až 13. března se povážlivě rozmocnil a 15. března ztratil řeč docela!

Klácel mrtev!

Ó jak to smutně zní: bratři a Vesměnci! — Jak těžce postihuje nás ztráta učitele našeho. Srdce mé puká při tomto psaní. Píšu v té samé světnici, kde náš bývalý učitel leží. Ó jak bych si přál aby to nebyla pravda, jest to ale skutečnost, skutečnost nezvratitelná!—

Zvěsť tato dotkne se bolně každého z četných ctitelů zemřelého učence; dojista že ní rozvučí se struny lítosti v prsou každého lidumila, každého vlastence, každého svobodomyslníka. Ztrácíme v zemřelém učence vynikajícího vlastence horlivého, svobodáře obětavého, muže, který zásadám svým celý život svůj věnoval.

Pr. Frant. Klácel narodil se v České Třebové dne 8. dubna 1808, odbýval školy německé i latinské v Litomyšli u piaristů, kdež na filosofii měl za učitele nezapomenutelného Boniface Buzka. Záhy probudila se v mladíku láska k vlasti a národu, o čež nemalou zásluhu měl jeho strýc, gub. rada v Brně Ant. Šmid, přítel J. Hybla, a pak spisy Kollarovy, tehdáž na mládež velice působící. R. 1827 vstoupil Klácel do kláštera augustián. v Starém Brně, kdež obdržel jméno Matouš. České knihy, které byl zanechal po sobě prof. Neděla před rokem zemřelý, byly mu tam vítaným prostředkem k dálšímu se zdokonalování v mateřštině. R. 1830 složil řeholní slib, rok na to stal se bibliotekářem klášterním, a r. 1832 vysvěcen jest na kněžství. K vyzvání preláta Nappa, který si ho byl zalíbil, učinil sice tři rigorosa z theologie, ale doktorátu nedosáhl, obdržev jiné povolání. Roku 1835 stal se totiž prof. filosofie na "biskupském ústavu" v Brně, v kterémžto úřadě dovedl sobě u veliké míře získati lásku svých žáků. V tom čase ponejprv vystoupil do veřejnosti co spisovatel svými *básněmi*, kterým, jakožto plodu vlastenského Moravana, dostalo se v české literatuře četného přijetí. V prošlém čase působení Klácelovo na studující mládež ve smyslu národním spůsobilo mu mnohých nepříjemností, neboť prohlašován byl za panslavistu, jméno to v ozích dobách strachem a hrůzou naplňující. Došlo tak daleko, až r. 1845 sesazen byl se stolice učitelské, načež odebral se do Prahy a odtud k šlechetnému lidumilu p. Ant. Veithovi na zámek Liběchovský, kdež ve společnosti faráře Čermáka a mladého umělce Vác. Levého trávil život tichý a příjemný. Ale záviděno mu štěstí jeho, i povolán jest zpět do kláštera Brněnského, kdež nyní oddav se vlastním přírodnickým se zvláštní obětbou pěstoval jmenovitě botaniku. R. 1848, který vzbudil a pokřtil tolik nadějí, opustil Klácel nanovo Brněnský klášter a věnoval se po delší čas opět v Praze, užívaje podpory p. Veitha. Mezi tím povolán byl od moravského sněmu k redakci novin, i pospíchal s radostí nazpět do Brna. Ale nenáhlé toho hledal tepů mnohé tisíc dokonal, jedině tím se těše, že platně přispěl ku probuzení lidu moravského. Po zastavení převratu pominula i Klácelova činnost novinářská, a od těch dob žil opět v klášterním svém, zaměstnávaje se soukromě a obětlivými sobě studovaní, ač mu nebylo popřáno, býti literárně činným dle vlastního přání svého. Mimo dotčené *Bibleně* (2 díly, v Brně 1836 a 1837) vydal Klácel z sobě ještě, spisy: *Portrait Lidské* (v Lipsku 1848); *Jahádky* (tamt. 1845); *Matěk* (v Brně), epic tlumočický; *Bajky Hidpaiovy* (1846—50); *Horník pro Slovany* (v Brně 1849); *O zvěrolékařství a hospodářství*; *Dobrovědě* (*Mudrc morální, nauka!*. VII. v Praze 1847, nákladem Marice české) Kromě toho psal Klácel četné články do rozličných českých i německých, domácích i cizozemských časopisů. I při soukromé a literární činnosti musil zakusiti mnohé protivenství, aniž by mohl a směl jednati a pěti, tak jak přesvědčení mu velíc.

Poměry takové byly ovšem profesoru Klácelovi vcelku citelné a s radostí uvítal vyzvání p. J. Bárty (Letovského) r. 1869, který tehdy návštěvou na Moravě meškal, aby s ním do Soustátí Amerického odebral a tu redakce *Slovana* Amerického, který p. B. v dnyslu založiti měl, se ujal. Vábila jej sem svoboda politická; vždyť po ní tak toužil, však ve zdech klášterních nikdy nepoznal. Vábila jej sem svoboda slova i péra, která mu tam popřána nebyla. Pudila jej snaha vlastenecká; vždyť viděl tam kol sebe zdárné ovoce své práce buditelské z onych temných a krušných dob předkonštitučních; viděl své dřívější žáky v horlivé buditele dospělé a v jeho šlépějích kráčející, zde pak věděl, že buditelů třeba jest, aby mohli jsme příboji cizinskému se ubrániti. Ač stařec již 60letý, a tělo již slábnouti počínalo, duch však protivil se další nečinnosti a proto neváhal nábitku p. Bárty přijmouti. Bohužel, že v mnohém ohledu doznal ubohý stařec, jehož celý život byla práce a odříkání se, i v Soustátí do značné míry sklamání ve svém očekávání. Po tři léta redigoval Slovan Americký. Počátky všech časopisů českých v Americe byly krušné a proto ani Slovan Amer. nečinil výminku a prof. Klácelovi (který mezi tím odložil své křestné jméno a počal psáti se Ladimír) nemohla ovšem poskytnuta býti existence taková, jaké snad očekával, jaké dojista zasluhoval. Mezi tím vznikla u něho myšlénka, že snad mohla by se založiti česká osada (Svojanov) po způsobu nedaleké od Iowa City německé osady Amana a když pro rozvinutí myšlénky té neposkytoval Slovan A. místa dostatečného, založil prof. Klácel list vlastní, "Hlas Jednoty Svobodomyslných." V r. 1873 přesídlil se do Chicago, vyzván jsa k tomu tamějšími četnými svými příznivci a založen list nový, [pakli se nemýlíme trojtýdník] "Svojan." Tento však neměl dlouhého trvání a po zaniknutí jeho nabídnuto bylo professorovi, by přesídlil se k p. Stránskému, do Krok, Kewaunee Co. Wis. Zde trávil v klidu a pokoji několik roků, jen to jej hnětlo, že nemohl bedlivěji přihlížeti k vydávání svého "Hlasu," který nepravidelně vycházel. Jednak touto nepravidelností, jednak z příčin jiných, ubývalo "Hlasu" odběratelů a zároveň mizela i možnost založení "Svojanova," jeho to ideálu, který sice žil v mysli jeho, ale praktického podkladu postrádal. Snad v naději, že tento ideál svůj oživí opět vystoupením ze svého zátiší, s radostí uposlechl vyzvání rodáků Milwauckých, aby mezi nimi se usadil. Tříletý pobyt jeho tu, vzdor množící se chorobnosti, byl přece plodný v ohledu spisovatelském. Vyšlať tu [nákladem p. A. Nováka] celá řada spisů od něho, [většinou překladů] jako: Bible biblí; Kalendář; Dějiny Spoj. Států; 17 ukřižovaných spasitelů; Jak a kdy se narodil Ježíš a j. Byl též tou dobou spoluredaktorem Hospodáře Amerického, při počátku vycházení téhož. Však po celou tu dobu nebylo postavení jeho záviděni hodné. Časopis jeho, "Hlas" nikdy se nevyplácel; honoráře za ostatní spisy obětoval jen zase na vydávání "Hlasu" a živobytí jeho musilo po všechna ta léta kryto býti ze sbírek pro starického učence potkávaných. Před rokem nabyl konečně opět pokojnějšího útulku u známého vlastence Belle Plaine-ského, p. Frant. Záleského, kdež poslední dny života svého dokonal.

O literární činnosti prof. Klácela soudě se rozmanité; z některých stran přítě se přechvaluje, z jiných se podceňuje; nechť však o tom soudí se jakkoliv, tolik jest jisto, že Klácel co profesor získal si zásluhy o národnost neocenitelné. Byť on již v letech třicátých horlivým vlastencem a buditelem národnosti české; žákům svým vštěpoval lásku k národu a vychovával z nich zdárné pracovníky na poli národní. Za to samé již, že byl Čechem tehdy již, kdy hanbou bylo skoro Čechem slouti; že milovat vlasť a národ více než život svůj, an svojí budoucnost jim obětoval, za to samé již zasloužil si čest a slávu nebynoucí! Však zároveň velebena musí býti i jeho pravdomělost a svobodomyslnost. Ač mohl klidněji, mnohem klidněji než zde, tráviti poslední dny svého života v zátiší klášterním, přece raději volil žíti v Americe, aby péru svému dadu popustiti mohl; sestaje po bedlivém zkoumání a bádání, že dogmata náboženská v mnohých věcech nesrovnávají se s rozumem zdravým, volil raději jíti do Soustátí, kde by svobodně a dle přesvědčení svého myslíti, mluviti a psáti mohl, než aby v zapření neb umlčení přesvědčení svého trávil poslední dny života. Za to hoden jest úcty, oslavy a následování. Jakkoliv se různiti mohou náhledy o zásluhách jeho v oborech jiných jeho působnosti, v tom co právě jsme uvedli pouze jeden býti může soudek: Klácel žil a trpěl pro své vlastenecké smýšlení, pro lásku k bližnímu, pro své svobodomyslné přesvědčení. On nezhynul sice na hranici jako Hus, neskonal v mučírně, avšak trpěl přec co mučedník pro svá přesvědčení a zásady. Co člověk měl tak jako každý jiný ovšem své křehkosti; však o těch musí umlknouti hlas vůči zásluhám jeho. Budiž mu věčná čest i památka a pokoj schránce tělesné, jejíž síla duševní za žití tolik bouří přetrpěti a snésti musila.

O smrti prof. Klácela podána telegrafická zpráva Narodním Listům do Čech hned v pátek Pokrokem Západu, o jeho pohřbu podána zpráva v úterý z Belle Plaine, pp. Zdrůbek a Šnajdr.

Poslední chvíle a pohřeb zemřelého.

Snad nikdy více nemluvili; snad nikdy více nepřemýšleli Čechové Belle Plainští o něčem, jako o pohřbu a posledních chvílích prof. Klácela.

Jeho nemoc, pokud musil ulehnouti v lůžko trvala as 14 dní. Avšak po celý čas až snad do poslední chvíle byl zvěčnělý učenec při smyslech. Ošetřující jej lékař, McMorris, pravil, že po celou dobu své lékařské činnosti neměl pacienta, jež by až do poslední chvíle svého života vytrval při smyslech jako prof. Lad. Klácel. Dokud ještě mohl mluvit, byla jeho nejčastější slova: "Světlo, jen více světla!" Řeč ztratil as tři dni před smrtí, avšak nikoli smysly, neboť vzdor tomu, že nebyl schopen více mluvit, přec alespoň pohyby naznačoval, co myslí a rád by slovy vyjádřil. Hlavních díků za jeho obsluhování zasloužila si paní Moiová, jakož i rodina p. Záleských, jež v ukončení jeho trudného a bolupiného života věnovali mu všecku péči a ošetřování. Oni také, spolu s p. J. Mrázem z Riverside, Ia. byli svědky posledního zápasu se smrtí, který byl ale pravý opak života jeho, — klidný. Umíralť u vědomí, že s hřivnou mu svěřenou dobře nakládal; umíral s tím vědomím, že snažil se v životě konati povinnosti své.

Dne 20. února již, cítě že blíží se poslední chvíle jeho života, nechal zavolat si své známé, tázal se jich, kde by měl býti pochován. Přátelé jeho přáli si, by pochován byl v Belle Plaine, a čímž i zvěčnělý prof. souhlasil.

Celý pobyt jeho v Belle Plaine až do dne jeho pohřbu, trval 10 měsíců a 5 dní.

O odkazu knih prof. Klácela neví se dosud nic určitého, vyjímaje 20 knih filosofického obsahu, jež věnoval zesnulý vyššímu učilišti v Iowa City.

Hosté pohřbu se sčítanuvší byli následující: pp. L. J. Palda z Cedar Rapids, V. Šnajdr z Cleveland, J. B. Bělohradský, zástupce Nár. Jed. Sokolské, K. Stýblo, zástupce Tél. Jed. Sokol a přátel v Čechách, J. Lhotka, zástupce čten. Besedy, K. Drábek, zástupce Č. S. P. S. Velkořádu státu Ills., M. Volf, zástupce řádu Českonárodní Č. S. P. S., Jos. Loupský, zástupce řádu Osvěta Č. S. P. S., J. V. Matějka, zástupce svého listu (Týdně Oznamovatel), Tom. Petrtyl, zástupce Svobodné obce, Fr. B. Zdrůbek, zástupce Svornosti z Chicaga; Jos. Koča, zástupce řádu Lad. Klácel Č. S. P. S. z Braidwood, Ills.; J. Mráz z River Side, Ia.; V. Hanzl za čten. spolek v Cedar Rapids, Ia.; Adam Tél. Jed. Sokol z Tél. Jed. Tyrš v Cedar Rapids. Všech účastníků z Cedar Rapids bylo 56 osob a 6 dam. Ze okolí sčítali se pouze p. Lad. Fligl co zástupce Pokroku Západu. Dále účastnili se tohoto hostů z Chelsea, Tama Cy. a jiných blízkých míst Iowských. Pro B. B. Lesovský, zástupce Slovana Am., J. K. Horáček z F. Firgel, zástupce zvěčnělého Slovana z Cedar Rapids.

Všechni tito zástupcové s vyjimkou dvou byli v Zettlerově síni, odkud vyšli spolehlivě do bytu zemřelého, odkudž tvořili sudou pp. F. Záleský, J. Mráz, Tom. Petrtyl, V. Hanzl, K. Horáček a K. Stýblo opět do síně Zettlerovy, kdež odbyty všechny obřady, an přišli úpatní povinnosti nebrodovaté obřady tyto odbývati na hřbitově.

Černá, vkusně upravená rakve postavena před malé jeviště, nebo nedojdel plnosti kladli vlasy na rakev, předtím jsou vlasy bude asi krátké prostory. p. J. Šnajdr za lid I. Klácel, p. Drábek za Velkořád Ills. Č. S. P. S., p. Bednář za Jed. Tyrš, p. Bělohradský za Nár. Jed. Sokol, p. K. Stýblo za Tél. Prokop Velký Č. S. P. S., p. Lhotka za Čten. Besedu, p. Jos. Dřbánek za Tél. Jed. Sokol z Cedar Rapids, p. B. Pizer za Jed. Sokolských dam z Chicaga, p. Matějka za sbor Vlasta z Chicaga, p. J. Egermajer za Nár. Jed. Sokol, z New York. Řád I. Klácel z Braidwood, Ills. Tyrš z Tél. Jed. Sokol z Cedar Rapids zúčastnili se na zvlášní prápory, jež nastoupily u rakve zesnulý. Na to přikročeno k slavnostním bodím, které zahájil p. F. B. Zdrůbek, přednáškou anglické předmětky o životě a působení Klácelově, což s vřelým interesem přijato jíno zdrůtal obecenstvo Belle Plainské, jež v zhuštěném počtu do síně se dostalo.

Druhou řeč přednesl p. V. Šnajdr, redaktor Dennice Novoriku a sice jazykem českým. Líčil zásluhy oslavencovy o české písemnictví a zejmena o vymanění ducha našeho z jeho duševního otroctví.

Poslední řeč přednesl p. L. J. Palda, jež snad nejvíce utkvěla v mysli posluchačů. Byla to řeč nadšená, plna vřelosti a oddanosti k zvěčnělému, plná lásky a úcty nad ztrátou jeho. Líčil Klácela co vědouce, co výtečného učence, svobodáře a hlavně co vřelého zastance a pravého učitele socialismu v v Čechách.

Po přednáškách čteny přípisy, jež došly následující: Od spolků detroitských: Budivoj C. S. P. S., Velkořád Michigan C. S. P. S., sbor Havlíček a damský sbor Přibyslava; z Chicaga: Nár. Hl. Řád C. S. P. S., z Dubuque, Ia., od řádu téhož jména. Přípisy došly z Milwaukee od p. Satrana jménem občanů milwauckých, vyslovující uznání zásluh zvěčnělého, přípis od Velkořádu C. S. P. S. státu Ills., řádu I. Klácel C. S. P. S., od Sokola z Cedar Rapids; Svobodné obce, Čten. Besedy a sboru Vlasta z Chicaga, dopis p. K. Jonáše, redaktora "Slavie", jenž omlouvá, že pro nával práce nemožno mu pohřbu se súčastniti, vyslovuje však srdečnou soustrast nad smrtí učencovou.

Po přečtení těchto telegramů a přípisů odkryta rakev, by každý z hojných účastníků mohl naposledy na tvář mrtvého přítele pohleděti. Obličej jeho byl tichý, klidný, jako živoucí—jako by snil libý, ničím nerušený spánek.

Zde rakev vyzdvižena a nešena ze síně do vkusného pohřebního vozu, kamž i věnce vloženy. Pro přílišnou bouři větrovou nebylo možno použíti kočárů, pročež všickni zástupcové a vyslanci, vyjímaje pp. Zdrůbka, Šnajdra a Paldy, sestavili se v průvod a kráčeli za rakví až na hřbitov as mili od města vzdálený. Jedině 4 povozy, při. Molové a jiných dam, súčastnily se průvodu.

U prostřed malého, krásného hřbitova nalezá se hrob Klácelův, kamž rakev dovežena.

Na hřbitově měl p. J. B. Bělohradský z Chicago krátkou řeč, všichni z přítomných rozloučili se s drahým, nenahraditelným svým učitelem, načež rakev vložena do hrobu a účastníci se smutným vědomím, že národ náš v Americe ztratil jednoho z nejvýtečnějších svých mužů, nejardnatějšího bojovníka pro svobodu svědomí, ubírali se k domovu.

Bylo 5½ hod. odpoledne, když účastníci vraceli se zpět do města.

Pohřeb nebyl tak veliký a rozsáhlý, jak se očekávalo následkem příliš studeného počasí, neboť velkému počtu rodáků z okolí Belle Plaine, jež chtěli buď pěšky neb v povozech pohřbu se súčastniti, nebylo možno tak učiniti.

Po pohřbu rozloučili se vyslanci a zástupcové se svými krajany v Belle Plaine, jež prokázali jim pohostinnost v pravdě slovanskou, načež až na malé výminky odjeli zpět do svých měst.

Pohřeb tento jest nezvratným důkazem, jak velice naše obecenstvo naše spolky milovali a ctili zvěčnělého bojovníka pro pravdu a právo, neboť téměř všecky spolky bližší bydliště zesnulého vyslali ku pohřbu své zástupce, ano i některé, jako spolky cedar-rapidské, vyslali tam co deputaci většinu svých údů. A většina spolků, které nebyly zastoupeny žádným vyslancem, zaslaly alespoň soustrastné telegramy s přípisy.

Zprávy jeho lékař, zvěčnělý, řekl každý; bylo to lze čísti na skloněných obličejích, z bolestných a tradných slov a ze slzy na líci mnohého se třpytící.

Tak dokončil svou životní pouť a odešel se k věčnému odpočinku, jenž celý svůj život až do posledního tepnutí vrele dokonalého srdce věnoval práci na poli národním, na vymanění ve našich tápajícího ducha lidského; muž jenž nepřál si žádný vděk, jenž netoužil po slávě ni bohatství, nýbrž jedinou radost a blaží své vidíl v tom, když slzu jim zaseš vypadlo na skálu, nýbrž na pole kypem a drahou, když ny všickni ctili, jako on ctil, milovali se, jak on vše miloval.

Žit, bojovat, a pracovat s mravností pílí a vytrvalostí neslomnou by jeho bratři a sestry československé, jeho milé, drahé dítky pozanechal, zušlechtilí ducha svého, až konečně klesl do hrobu. Nezanechal nic — žádné bohatství neb majetek, jen své učení a památku na svou vznešenou duši a čisté, šlechetné srdce, jež tak dlouho mezi námi bude žít, dokud lid americký bude ctít živoucího národa českého!

Čínská otázka.

Oznámili jsme již minule, že v senátu kongresu prošel zákon, kterým se příchod přistěhovalců čínských do Soustátí zapovídá na 20 roků. O příčinách které k přijmutí zákona toho vedly, netřeba tušíme se široka se rozpisovati, jsouť snad všeobecně známy. Podotkneme pouze toliko, že donutilo k tomu kongres ohrožené postavení veškerého dělnictva na pobřeží pacifickém a stále množící se a zrůstající přistěhovalství Čínské. Číňan je pracovitý, vytrvalý, učenlivý, tak že do každé práce v brzku se vpraví a jen zvyklým z vlasti své na praskrovný způsob života, jakému běloch by nikdy přivyknouti nemohl, nestrpí žádnou konkurenci, o čemž důkazu podává naše zpráva v rozmanitostech v dnešním čísle, a které vysvítá, že do kteréhokoliv oboru práce Číňan v San Francisco vstoupil, dojista veškerou konkurenci během málo let vypudil. Při tom zůstává Číňan stále Číňanem. On se neamerikanisuje; on jen těžko učí se řeči anglické; on drží se svého kroje, svých zvyků, své potravy, svého copu; slovem, on, buď kdekoliv, zůstává stále a vždy jen Asiatem.

Za těch okolností lehce pochopitelno, že již po kolik roků zaznívalo z pobřeží pacifického: "Číňané musí jít!" a že konečně stalo se i heslem v kongresu. To co odpůrci Číňanů proti nim uvádí, těžko jest zvrátiti; však nelze popírati, že otázka to jest důležita a rozluštění její obtížné, neboť i musíme v mnohém dáti za pravdu těm, kteří odporovali přijmutí zákona zmíněného. Tak ku př. poslanec Taylor z Ohio (nástupce Garfielda v sněmovně poslanecké) pravil, že zákon tento kořenů má v předsudku, — zášti plemené. Připomínal, že považováni byli za plémě horší, podřízené, prodáváni byli před méně než čtvrt stoletím černoši v otroctví. Tu samou námitku jest slyšeti nyní proti Číňanům. Na to musí odpověditi, že nestejnost poměrů nepodmiňuje rozdíly v zákonu. Kdyby hlasovati měl pro zákon ten, musil by odložiti veškeré ohledy na spravedlnost, rovnost, svobodu a vlastenectví. On ví, že zákon tento jest klínem, kterým otevřena býti má cesta k zápovědi přistěhovalstva jiného a varuje proto občany přistěhovalé.

Nelze popříti že v důvodech těch spočívá mnoho pravdy. Zápověď přistěhovalstva čínského může se v skutku státi příkladem, klínem, k zápovědi přistěhovalstva jiného. Ač v dobách rozkvětu průmyslu přistěhovalstvo evropské vítáno jest v Americe, přece víme, že v dobách stagnace průmyslu nepohlíží se k přistěhovalstvu právě přízivě. Víme z dob nedávných po krachu před 9 roky, kdy průmysl váznul, továrny z většiny stály a větší díl dělnictva buď zahálel buď za mzdu skrovnou pracoval, že příchod přistěhovalců čerstvých, kteří výživu hledati musili a práci za jakoukoliv mzdu přijímali, nebyl vítaný dělnictvu. Víme že své doby, v letech padesátých, vzplanul odpor proti přistěhovalcům ton měrou, že založena i celá proti-přistěhovalecká strana, [Amerikáně, jinak Know-nothingů zvaná.] Doby takové mohou se opět vrátiti, ba můžeme s určitostí tvrditi, že vrátí se opět. Poměr té dosti dobré neb uhlazující časy z minulých několika roků nejsou některak zhrnkou, že by stále tak jíti mělo, ba jest jisto, že dříve neb později, rozvojem plemenkové spekulace a živnostářského sektářství, které v poslední době opět bujeti počínají, dostaví se opětné krach. Pak když roli nám sečte, že by nemohly se vrátiti opět doby jaké byly v letech předchozích a pak by nynější zákon zápovědi přistěhovalstva čínského byl dobrou záminkou tím, kteří by na zmenšení přistěhovalstva evropského usilovati chtěli. Přitom tže bylo by dojista po roce. Tak jako Číňané, i levové přistěhovalci a zejmena v dobách tísně finanční, spokojují se s mzdou nižší než cizinci stačí a jsou jim konkurencí nebezpečnou. Proto odpor z tohoto stanoviska nebyl dojista zcela nemotivním. Ovšem, že jest jedna věc, která vždy bude na čelě drbeti zástupce nás v kongresu, — naše k zavrení právo, — jehož Číňané ovšem nemají, naše poměrů národní, o které Číňané nedbají.

NOTICKY.

‡ O otevřené knihovně chicagské dodal nám otázný dopis od čtenářského spolku tamějšího. Ač nás dopisovatel v čísle minulém o věci té ohlásil již podrobně, máme za zbytečné uveřejňovati dopis ten. Čtenářského spolku v mnohém s dopisem našeho p. dop. tomtoť a potřáme pouze z něho tvrd. Spolek praví, že následkem povětí o nepřístojném obsahu knih pro obecnou knihovnu objednaných viděl se nucenym, zvoliti výbor k vyšetření věci tě. Výbor shledal "že skutečně jest tam částečně krvavá literatura zastoupena, dále že se tam nachází mnoho illustrovaných spisů lékařských a porodnických a konečně že jest tam celá hajda knih starých, některé i z 15. století, které vůbec ani za dovolení postály."— Spolek zatracuje knihy tak zvané literatury krvavé a má za to, že spisy lékařské i knihy stanovitné se do obecné knihovny nehodí. Vinu klade spolek na knihkupce Geringa. Že by vyšetřováním tímto zájmy české byly poškozeny, jak se někteří obávají, tomu není tak. Ač nyní v tom směru počátek učiněn a Čechové poněkud půdy v politice nabyli, budou dojista dále pokračovat a jest povinností, aby se šetřilo na těmi, jimž úřady veřejné jsou svěřeny a aby byli podrobováni veřejné kritice. Vyšetřování knihovny nepodniknul čt. spolek z návodu jednotlivce, nýbrž za souhlasu členstva a po zralém uvážení věci. Aniž měl spolek co jiného na zřeteli než prospěch všech Čechů. Dále prohlašuje, že není v nijakém spojení s čt. Besedou a nenechá se i v budoucnosti žádnými ohledy na jiné odstraniť v jednání v zájmu všeobecné dobrém a spravedlivém. — Tolik onen obšírný dopis. Ku věci té, zejmena však k naší poznámce jenž jsme před 2 týdny o ní učinili, dodáváme, že jak se zdá, týkala se výčitka o nepřístojnosti obsahu některých knih zasilky druhé, ne však zásilky první, jejíž seznam Svornosti uveřejněn byl. Ostatně zdá se nám ale skoro zbytečno, volati do boje celý národ český, po těchto širých vlastech amerických rozptýlený, k vůli záležitosti zcela místní, zvláště an v Chicago jsou listy dva, které oběma stranám dobře vyhověti mohou.

‡ Urbánků *Věstník Bibliografický* nastoupil číslem lednovým [1882] ročník třetí. Zdařilá publikace tato jest věrným obrazem veškeré literární činnosti české a jeví patrné známky neúmorné píle redaktora. Přejeme mu zdárný pokrok a prospívání.

‡ *Sedmora* vyšlo dne 24. února čís. 9 ročník 16. Obsahuje 5 velkých a krásných illustrací a mimo článků drobnějších několik povídek v pokračování.

The Oriental Casket nazývá se nový 16 stránkový velkého formátu měsíčník zábavný [angl.] který s novým rokem vydávati počal L. Lum Smith, [red. Emerson Bennett] 912 Arch St. Philadelphia. O čísle 3 na ukázku nám poslaném musíme říci, že obsahuje vybranou látku beletristickou a možno jej s nejlepším vědomím odporučiti. Stojí 2.00 ročně.

‡ Rakušani prý opanovali Krivošijany úplně. Jelikož dochází zprávy z bojiště, pouze "dnátem rakouským," nezbývá světu než věřit nebo — nevěřit. "Sun" praví totéž více slovy: Jelikož vláda rakouská uznala záhodno zastaviti rozesílání pravých zpráv o stranách bojujících, jest výprava celá proti povstalcům zahalena v temnotu. Stojí však zaznamenat, že prohlášení ministra války o zaujmutí a úplném podrobení Krivošije a brzkém podmanění celé Hercegoviny, provázeno bylo oznámením z jiné strany, že Rakušani ustoupili k Risnu, když byly vyhodily pevnůstku Dragali a byli pak u Jankova napadeni povstalci, kteří po prudkém zápasu dobyli téhož místa. Na tom pád zdá se, že potlačení povstání bude poněkud zdlouhavějším a nákladnějším, než rakouské ministerstvo války by rádo světu namluvilo. Namítá se důvodně, že zvěst o vítězství povstalců rozesílána byla z Cetinje a tudíž že jí považovati sluší za nespolehlivou, ale s podobným povědomím třeba také přijímati zprávy vídeňské.

D. L.

‡ Jelikož mnozí z našich novějších čtenářů nedostali náš dříve uveřejněný návod k klíčkům a rychlému zhotovení vzorku nádobí v otázky, uveřejníme k prospěchu takových návod tuto znovu. Jest s rozmachem se otáčet s pohlavkou která nejmenší nemá bída vzepnu k levé ruce; pak se přitáhl jedním prstem od pravé ruky k levé, nic jedním k nové a konečně v čtvrtí a celý úrek je dobře. Tak, že otázky přijdou po celé náčetnají. Na přítel dostal orch obsahuje vzorky od 9 do 24. Dvojitá stránka jest tuty stránkou ovesl, a tímto nejmenším. Aneb se pohlíží tak, aby stránka ta přišla rovnou k levé ruce. Pak před námi leží arci se stránkami jak následuje:

01	07	01	07
10	04	09	11

Když jej přehlédneme od pravé k levé leží před námi vzorky

01	07
14	11

Přehlédnice k nádobí (k dílu) a leží před námi 14 a 17. Přehlédnice v pátí a mému orch. dodaný. Studení nutná ani minuta.

NOTICKY Z Č. S. P. S.

‡ Čerti. — Br. Jan Čerti z F. L. Klácel z Braidwood, upozorňuje nás, že v čísle 62 měsíčnu ustne bylo, že br. Marek zahynul smrtím se lichty; to pří nebylo přičinou jeho smrti. — Dne 18. února zemřel v Chicago br. Jak Novák, Ham Ills. Vyletěvod, na onemocnění, v stáří 23 roků. Zanechal manželku a dvě dítky. — V pátek dne 17. března zemřel též v Chicago br. Jan Kříž, Ham Ills Pravda, v stáří 28 r., nechávaje manželku se 3 dítkami. Dne 7. února zemřela v Chicago manželka br. Hernyglo z Iéto Vrtnost, na onemocnění, v stáří 38 roků.

‡ Dle ceknovéhož zprávy V. Ú. Ills., konané dnem 26. ledna 1882, jest v Illinois 1774 dětí; těchem min. roku přijmuto a vyplaceno pozůstalým po 15 zemřelých bratrech $11.250 a 13 bratrům podpora pro pád dmtí manželek, 2.500.00. Napřed tomu za lidy Chicagské vyplaceno na podporu po zemřelých 21 bratrech 3.665.19 a na podporu po 14 zemřelých manželkách 1.195.65.

Dne 9 tě. zemřel v Clevelandu br. V. Nevařil a pohřben za nesmírného účastenství v neděli dne 12ho. Pohřební řeč měl p. Leo. Palda ze Cedar Rapids. Zemřelý byl velice oblíbený a měl veliký kruh přátel. Zanechal manželku a 2 dítkama.

Z pohřeb i ckého moře. — Pan John Welsh; prodavač pro Wells, Russel & Co., roh Mission a Fremont ul. v San Francisco, oštítaje následující: Před několika týdny padl těžký kus železa na nohu jednomu z našich dělníků. Naštěstí byl olej sv. Jakuba po ruce. Byl ihned použit, umírnil bolesti okamžité a odstranil otok tak brzy, že v několika dnech mohl opět přijít do práce.

Několik dopisů,

z nichž některé již kolik týdnů chováme, nemohli jsme opět odložiti pro nedostatek místa, an chtěli jsme obšírnou zprávu o životu, smrti a pohřbu prof. Klácela podati.

BRONCHITIS, ČILI CHRONICKÉ BOLESNI KRKU. — Jest provázena znepokojením předtuhle, které vedoucí jenž dýcháme do plic vedou. Toto znepokojení působí bolest v krku, ochraptilost, kašel a někdy vykazování flusu s krevním skvrnami. Pakli to se zanedbá, stopá nemoc k plicím a konči souchotinami. ALLEN'S LUNG BALSAM shledán bude neocenitelným lékem k vyléčení této nemoci a zabránění by nepřešla v souchotiny. NA PRODEJ VE VŠECH LÉKARNÁCH.

DO BELLE PLAINE, IA.

Díky za vzdání.

Pánům Záleským, Mackovi, Keslovi, jakož i všem Čechům v Belle Plaine vzdáváme tímto vřelé díky za pohostinství a přátelské přijetí, nám při pohřbu prof. Klácela prokázané.

Jos. Koča, z Braidwood, Ills. Lad. Fligl z Omaha, Neb.

Srdečné díky

všem vyslancům a zástupcům spolků a časopisů československých, jakož i soukromým hostům, kteří pohřbu prof. Klácela se zúčastnili, poslední čest a lásku zesnulému vzdáti a učiteli našemu osvědčili.

Čechové v Belle Plaine, Ia.

Poslední týden.

Již jen jeden týden, do konce tohoto měsíce, budeme dávati předplatitelům premie.

Zvláštní výhodu

poskytneme NOVÝM odběratelům ještě několik týdnů, totiž: Všem novým odběratelům, kteří se v příští týdny přihlásí a na rok a neb srpoň do konce tohoto roku předplatí, poskytneme první díl románu Husitů, 296 velkých stran, za pěknou knihovní popsíc, ŽDARMA co premii. Tato výhoda potrvá jen po několik málo týdnů.

První díl románu Husitů máme nyní brožovaný a prodáváme jej za 75c. Náš odběratele kteří naši předplaceno, obdrží jej za cenu zníženou, totiž 50c.

DOBRY LÉK DOMÁCÍ!

—ZCELA ČISTÝ,—

Neškodný i nejútlejším!

Bedlivým užíváním téhož VYLÉČENY SOU CHOTINY když všechny jiné léky nepomohly.

Jeremiah Wright, z Marion Co. W. Va. píše že mála žena jeho souchotiny a prohlášena lékařem za neobojitelnou, však ALLENA LUNG BALSAM úplně ji vyléčil. Píše, že on i jeho sousedé považují jej za nejlepší lék na světě.

Wm. C. DIGGES, obchodník z Bowling Green, Va. píše 4. dubna 1881, že LUNG BALSAM vyléčil mašku jeho ze souchotin, když lékaři vzdali se naděje. Praví, že jiní jenž znali ten případ, užívali Balsam a byli vyléčeni; soudí, že všichni tak stižení by měli jej zkoušeti.

Dr. MEREDITH, známý lékař z Cincinnati, povahoval se v posledních stupních souchotin a přátele přinutili jej k zkoušení Allena Lung Balsamu dle předpisu. Píše že byl ihned vyléčen od kašle a nabyl svojí čirnost dále provozovati.

Wm. A. GRAHAM & CO., velkoobchodníci obuvi, Zanesville, Ohio, při vyléčení Matilde Freeman, známého ubožana, který po 12 let trpěl plicním neduhem, Lung Balsam jej vyléčil jako mnohé jiné od plicních neduhů.

jakož i

SOUCHOTIN, KAŠLE, NASTUZENÍ,

—dýchavičnosti, zánětu krku—

Všech neduhů hrdla, plic a dýchacích ústrojí.

C. S. Martin, lékárník v Oakly, Ky., píše že použitky tam mysli, že žádný lék se nevyrovná Lung Balsamu proti ZÁNĚTU HRDLA a MODŘEMU KAŠLI.

Matky chlubejí v něm jediný lék pro dítky trpící záněmi hrdla.

Jest neškodný i nejútlejším dítkám!

Neobsahuje opium v žádném způsobu!

Odporučují jej LÉKAŘI, KNĚŽÍ i OŠETŘOVATELÉ. V pravdě výborné, kde jej zkoušeli. VŽDY PŘINÁŠÍ ÚLEVU.

Žádejte Allena Lung Balsam a obute se jiným lékům, které nemají ani jistoty ani pravdivosti. VO LÉK K ODSTRANĚNÍ ŠKODY NEMÁ SOBĚ ROVNÝ!

Na prodej u všech lékárníků.